



دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی تهران

دانشکده توانبخشی

طرح دوره درس ارزشیابی دستگاه عضلانی-اسکلتی

اطلاعات درس:

عنوان درس: ارزشیابی دستگاه عضلانی-اسکلتی

کد درس: 41

نوع و تعداد واحد: 1 واحد نظری-1 واحد عملی

نام مسؤول درس: دکتر رحیمی، دکتر صبا

مدرس/مدرسین: دکتر رحیمی، دکتر صبا

پیش‌نیاز/هم‌زمان: آناتومی اندام فوقانی، آناتومی اندام تحتانی، آناتومی سر و گردن

رشته تحصیلی: فیزیوتراپی

مقطع تحصیلی: کارشناسی

نیمسال تحصیلی: دوم

اطلاعات مسئول درس:

رتبه علمی: استادیار

محل کار: دانشکده توانبخشی

تلفن تماس:

نشانی پست الکترونیک:

توصیف کلی درس:

در این درس دانشجو با روش‌های ارزشیابی قدرت عضلات و طول عضلات و روش‌های اندازه‌گیری دامنه حرکتی مفاصل به عنوان یک ابزار موثر و کارآمد در ارزیابی و معاینه فیزیکی بیمار آشنا می‌شود. ارزیابی پوسچر و الگوی راه رفتن نیز مطرح می‌شود.

اهداف کلی / محورهای توان‌مندی:

دانستن مطالب مربوط به این درس جهت معاینه و بررسی میزان بهبود بیماران فیزیوتراپی ضروری است. نگرش دانشجو به درمان دستی به عنوان یک ابزار درمانی موثر تقویت می‌شود و همزمان دانش و مهارت کافی برای انجام تکنیک‌های مناسب هر بیماری را کسب می‌نماید. دانشجو می‌تواند قدرت عضلات و سایر موارد مرتبط مانند کوتاهی، ضعف، عضلات اصلی، حرکات جانشینی، گونیامتری مفاصل، پوسچر و راه رفتن را بررسی و از این موارد برای طراحی برنامه درمانی استفاده نماید.

اهداف اختصاصی / زیرمحورهای هر توان‌مندی:

تاریخچه اندازه‌گیری قدرت و طول عضلات،
دامنه حرکتی مفاصل،
توضیح اجزاء گونیامتر،
روش‌های مختلف اندازه‌گیری دامنه حرکتی مفاصل،
روش‌های مختلف اندازه‌گیری قدرت عضلات بدن به صورت دستی،
روش‌های اندازه‌گیری طول عضلات،
بررسی الگوی طبیعی راه رفتن انسان

پس از پایان این درس انتظار می‌رود که فراگیر:

دانشجو بتواند ارزیابی قدرت عضلات اندام فوقانی، تحتانی، گردن و تنه را انجام دهد.
دانشجو بتواند با استفاده از گونیامتر دامنه حرکتی مفاصل را بررسی کند.
دانشجو بتواند الگوی راه رفتن بیمار را ارزیابی کند.
دانشجو با روش‌های اندازه‌گیری طول عضلات آشنایی داشته باشد و بتواند آنها را بر روی بیمار انجام دهد.

روش‌های یاددهی - یادگیری:

- سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و ...)
- بحث در گروه‌های کوچک
- ایفای نقش
- یادگیری اکتشافی هدایت شده
- یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)
- یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
- یادگیری مبتنی بر سناریو
- آموزش مجازی
- استفاده از دانشجویان در تدریس (تدریس توسط هم‌تایان)
- بازی
- سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

تقویم درس:

جلسه	عنوان مبحث	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری / تکالیف دانشجو	امکانات و وسایل	نام مدرس / مدرسان
1	اصول ارزشیابی عضلانی	سخنرانی پرسش و پاسخ مباحثه ای	پرسش و پاسخ شفاهی و یا کتبی شرکت فعال در کلاس	پاورپوینت فیلم آموزشی سامانه نوید	دکتر رحیمی (آقایان) دکتر صبا (خانم‌ها)
2	ارزشیابی قدرت عضلات اندام فوقانی	سخنرانی پرسش و پاسخ مباحثه ای	پرسش و پاسخ شفاهی و یا کتبی شرکت فعال در کلاس	پاورپوینت فیلم آموزشی سامانه نوید	دکتر رحیمی (آقایان) دکتر صبا (خانم‌ها)
3	ارزشیابی قدرت عضلات اندام فوقانی	سخنرانی پرسش و پاسخ مباحثه ای	پرسش و پاسخ شفاهی و یا کتبی شرکت فعال در کلاس	پاورپوینت فیلم آموزشی سامانه نوید	دکتر رحیمی (آقایان) دکتر صبا (خانم‌ها)
4	ارزشیابی قدرت عضلات اندام فوقانی	سخنرانی پرسش و پاسخ مباحثه ای	پرسش و پاسخ شفاهی و یا کتبی	پاورپوینت فیلم آموزشی سامانه نوید	دکتر رحیمی (آقایان) دکتر صبا (خانم‌ها)

		شرکت فعال در کلاس			
5	ارزشیابی قدرت عضلات اندام فوقانی	سخنرانی پرسش و پاسخ مباحثه ای	پرسش و پاسخ شفاهی و یا کتبی شرکت فعال در کلاس	پاورپوینت فیلم آموزشی سامانه نوید	دکتر رحیمی (آقایان) دکتر صبا (خانمها)
6	اندازه گیری دامنه حرکتی مفاصل اندام فوقانی	سخنرانی پرسش و پاسخ مباحثه ای	پرسش و پاسخ شفاهی و یا کتبی شرکت فعال در کلاس	پاورپوینت فیلم آموزشی سامانه نوید گونیامتر	دکتر رحیمی (آقایان) دکتر صبا (خانمها)
7	ارزشیابی قدرت عضلات اندام تحتانی	سخنرانی پرسش و پاسخ مباحثه ای	پرسش و پاسخ شفاهی و یا کتبی شرکت فعال در کلاس	پاورپوینت فیلم آموزشی سامانه نوید	دکتر رحیمی (آقایان) دکتر صبا (خانمها)
8	ارزشیابی قدرت عضلات اندام تحتانی	سخنرانی پرسش و پاسخ مباحثه ای	پرسش و پاسخ شفاهی و یا کتبی شرکت فعال در کلاس	پاورپوینت فیلم آموزشی سامانه نوید	دکتر رحیمی (آقایان) دکتر صبا (خانمها)
9	ارزشیابی قدرت عضلات اندام تحتانی	سخنرانی پرسش و پاسخ مباحثه ای	پرسش و پاسخ شفاهی و یا کتبی شرکت فعال در کلاس	پاورپوینت فیلم آموزشی سامانه نوید	دکتر رحیمی (آقایان) دکتر صبا (خانمها)
10	ارزشیابی قدرت عضلات اندام تحتانی	سخنرانی پرسش و پاسخ مباحثه ای	پرسش و پاسخ شفاهی و یا کتبی شرکت فعال در کلاس	پاورپوینت فیلم آموزشی سامانه نوید	دکتر رحیمی (آقایان) دکتر صبا (خانمها)
11	اندازه گیری دامنه حرکتی مفاصل اندام تحتانی	سخنرانی پرسش و پاسخ مباحثه ای	پرسش و پاسخ شفاهی و یا کتبی شرکت فعال در کلاس	پاورپوینت فیلم آموزشی سامانه نوید گونیامتر	دکتر رحیمی (آقایان) دکتر صبا (خانمها)

12	ارزشیابی قدرت عضلات سر و گردن	سخنرانی پرسش و پاسخ مباحثه ای	پرسش و پاسخ شفاهی و یا کتبی شرکت فعال در کلاس	پاورپوینت فیلم آموزشی سامانه نوید	دکتر رحیمی (آقایان) دکتر صبا (خانمها)
13	ارزشیابی قدرت عضلات تنه	سخنرانی پرسش و پاسخ مباحثه ای	پرسش و پاسخ شفاهی و یا کتبی شرکت فعال در کلاس	پاورپوینت فیلم آموزشی سامانه نوید	دکتر رحیمی (آقایان) دکتر صبا (خانمها)
14	اندازه گیری دامنه حرکتی مفاصل گردن و تنه	سخنرانی پرسش و پاسخ مباحثه ای	پرسش و پاسخ شفاهی و یا کتبی شرکت فعال در کلاس	پاورپوینت فیلم آموزشی سامانه نوید گونیامتر	دکتر رحیمی (آقایان) دکتر صبا (خانمها)
15	ارزشیابی قدرت عضلات صورت و اندازه گیری دامنه حرکتی مفاصل فک و صورت	سخنرانی پرسش و پاسخ مباحثه ای	پرسش و پاسخ شفاهی و یا کتبی شرکت فعال در کلاس	پاورپوینت فیلم آموزشی سامانه نوید	دکتر رحیمی (آقایان) دکتر صبا (خانمها)
16	ارزیابی پوسچر	سخنرانی پرسش و پاسخ مباحثه ای	پرسش و پاسخ شفاهی و یا کتبی شرکت فعال در کلاس	پاورپوینت فیلم آموزشی سامانه نوید	دکتر رحیمی (آقایان) دکتر صبا (خانمها)
17	بررسی الگوی راه رفتن	سخنرانی پرسش و پاسخ مباحثه ای	پرسش و پاسخ شفاهی و یا کتبی شرکت فعال در کلاس	پاورپوینت فیلم آموزشی سامانه نوید	دکتر رحیمی (آقایان) دکتر صبا (خانمها)

تمامی موارد مطرح شده در قسمت نظری همزمان یا پس از برگزاری جلسات به صورت عملی تمرین خواهد شد.

نقش و وظایف دانشجو:

- 1) حضور و مشارکت در مباحث درسی
- 2) انجام تکالیف محوله توسط استاد

روش ارزیابی دانشجو:

- آزمون تکوینی به صورت پرسش کلاسی شفاهی یا کوییز چند گزینه‌ای و آزمون تراکمی در پایان ترم به صورت کوئیز چند گزینه‌ای، تشریحی و کوتاه پاسخ در قسمت نظری و به صورت آزمون چک لیست در قسمت عملی
- سهم ارزشیابی هر روش در نمره دانشجو:
آزمون پایان ترم 70٪ (چهارگزینه‌ای، تشریحی، کوتاه پاسخ)
تکالیف 10٪
مشارکت و فعالیت در برنامه آموزشی، آزمون میان ترم 10٪
حضور و غیاب 10٪

منابع:

1. Kendall's muscles: testing and function with posture and pain, Last ed. Williams and Wilkins, Last edition.
2. Daniels and Worthingham's Muscle Testing-techniques of manual examination. W.B.Saunders, Last edition.
3. Measurement of joint motion: A guide to goniometry, Last ed. New delhi: jaypee Brothers, Last edition.
4. Gait analysis normal and pathological function last edition.
5. Norkin CC. White DJ. Measurement of joint motion: A guide to goniometry. last ed., New delhi: jaypee Brothers, last edition.
6. Perry J. Brunfield JM. Gait analysis normal and pathological function, last edition.